

ARHIVELE NAȚIONALE

COMUNICAT DE PRESĂ

Nr. 4/10.05.2022

Arhivele Naționale ale României organizează, la sediul Muzeului Național al Literaturii Române din Calea Griviței 64-66 (Sala Alexandru Condeescu), expoziția „**Carte veche în biblioteca Arhivelor Naționale ale României**”.

Publicul interesat va putea intra în contact cu 52 de cărți aflate în prezent în administrarea Arhivelor Naționale. De o deosebită valoare istorică, acestea au fost publicate în centre tipografice europene prolifiche (din Germania, Italia, Elveția, Olanda, Belgia) din secolele al XV-lea-al XVII-lea, iar în Țările Române din secolele al XVII-lea-al XIX-lea.

Dintre acestea, enumerăm atlase geografice, cărți de istorie (inclusiv a spațiului est-european), editate în limbile latină, germană, franceză, italiană, greacă. Sunt incluse patru incunabule (în sensul strict al termenului, anume lucrări editate în secolul al XV-lea), după cum urmează: ediția din 1492 a *Quattuor nouissima cum multis exemplis pulcherrimis ...* a lui Gerardus de Vliederveen (autor din secolul al XIV-lea); a doua ediție a *Liber Chronicarum* a lui Hartmann Schedel (Augsburg, 1497); anonimă *Gesta romanorum, applicato moralisatis ac mysticas* (1497); *Romanae historiae compendium* a lui Pomponio Leto (Veneția, 1499). Acestora li se adaugă un număr important de texte tipărite în secolele imediat ulterioare, printre care o ediție a *Vita et gesta Karoli Magni* a lui Eginhardus (Köln, 1521), apologia împotriva lui Mahomed (în limba greacă) a împăratului Ioan VI Cantacuzino al Bizanțului (ediția de la Basel, 1543), o ediție din 1594 a *Geografie* lui Ptolemeu sau istoria Transilvaniei a lui Ciro Spontoni de la 1638. Se adaugă diverse ediții de texte semnate de personalități precum Terențiu, Ammianus Marcellinus Lucian din Samosata, Theodor Spandugino, Erasmus din Rotterdam, Nicolaus Olahus, Alfonso Loschi etc.

Expoziția conține, de asemenea trei ediții ale lucrării lui Dimitrie Cantemir, *Istoria Imperiului Otoman*, ediția engleză (Londra, 1734-1735), cea germană (Hamburg, 1745) și cea română (cu alfabet chirilic) (Mănăstirea Neamț, 1825).

Pentru spațiul transilvănean, alături de lucrările de istorie (politică sau ecleziastică) a Transilvaniei sau a Ungariei și de însemnările de călătorie, va fi expusă o lucrare de mineralogie (Cluj, 1767).

În ceea ce privește cartea tipărită în Țările Române extracarpătice, primele tipografii au funcționat pe lângă mănăstiri, iar cartea era în special carte de cult, liturgică. Expoziția include celebra Biblie a lui Șerban Cantacuzino (București, 1688), *Carte românească de învățătură* a lui Varlaam (Iași, 1643) sau *Psaltirea slavo-română* a lui Dosoftei (Iași, 1680), lucrări care au contribuit la consolidarea limbii române culte și la traducerea textelor biblice în limba română. De asemenea, este prezent câte un exemplar din *Îndreptarea legii*, pravilă a domnitorului Matei Basarab (Târgoviște, 1652) și din *Gramatica Românească* a lui Ianache Văcărescu (Râmnic, 1787). Primul text de călătorie scris în limba română este al boierului Dinicu Golescu (Constantin Radovici din Golești), înaintaș al unei întregi familii de revoluționari pașoptiști. Apărută la Buda, în 1826, lucrarea vine să întregască diversitatea tematică a expoziției pe care instituția Arhivelor Naționale vine să o pună în fața publicului.

La vernisaj vor lua cuvântul: Ioan Cristescu (directorul Muzeului Național al Literaturii Române), Cristian Anița (directorul Arhivelor Naționale ale României), părintele Policarp Chițulescu (directorul Bibliotecii Sfântului Sinod), Cristina Dima (Facultatea de Litere a Universității București), Ioana Costa (Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea București). **Moderator:** Șerban Marin (Arhivele Naționale ale României)

Vernisajul va avea loc vineri, 13 mai 2022, începând cu ora 11.00, la sediul Muzeului Național al Literaturii Române din Calea Griviței 64-66, în Sala Alexandru Condeescu.

De asemenea, vă informăm că, prin această expoziție, Arhivele Naționale ale României participă indirect la Noaptea Muzeelor, în contextul în care sediul central al instituției, monument istoric, situat în Bulevardul Regina Elisabeta, nr. 49, se află încă în proces de restaurare.

Arhivele Naționale ale României (ANR) este instituția publică ce are misiunea de a proteja mărturiile documentare relevante pentru memoria și identitatea națională (Fondul Arhivistic Național), de a contribui la promovarea democrației și la buna funcționare a administrației publice. Totodată, ANR contribuie la dezvoltarea științei și culturii naționale, la înlesnirea înțelegerii experiențelor trecutului, prin accesul cetățenilor la informația de arhivă.

Compartiment Comunicare și Imagine Publică

Telefon direct: 021.313.76.37

Tel. 021-303.70.80 - int. 34722

e-mail: imagine@arhivelenationale.ro

www.arhivelenationale.ro

<https://www.facebook.com/Arhivele.Nationale.ale.Romaniei/>

<https://www.flickr.com/photos/arhivelenationale/>

https://www.youtube.com/channel/UCe5ib9lxTy2awkVL_903WCQ